

Član 8.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaju da važe odredbe Pravilnika o kvalitetu kafe i surogata kafe, čaja, začina, koncentrata za supu, pekarskog kvasca, praška za pecivo, praška za puding, dijetetskih proizvoda i aditiva ("Službeni list SFRJ", br. 13/78, 20/80, 41/80, 45/81, 52/86, 33/89 i "Službeni list R BiH", broj 2/92), koje se odnose na senf.

Član 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 37/13
30. januara 2013. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, s. r.

275

Na temelju članka 17. stavak 2. i članka 54. stavak 1. točka c) Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 37. sjednici održanoj 30. siječnja 2013. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O KORIŠTENJU AKTIVNOG ALUMINIJEVOG
OKSIDA ZA UKLANJANJE FLUORIDA IZ PRIRODNIH
MINERALNIH I PRIRODNIH IZVORSKIH VODE**

Članak 1.
(Predmet)

- (1) Pravilnikom o korištenju aktivnog aluminijevog oksida za uklanjanje flourida iz prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda (u dalnjem tekstu: Pravilnik) propisuje se odobravanje postupaka uklanjanja flourida iz prirodnih mineralnih voda i izvorskih voda korištenjem aktivnog aluminijevog oksida.
- (2) U smislu ovoga Pravilnika, prirodne mineralne i prirodne izvorske vode u dalnjem se tekstu spominju pod zajedničkim nazivom "voda".
- (3) Postupak uklanjanja flourida provodi se u skladu s tehničkim zahtjevima, kako je navedeno u Aneksu koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

Članak 2.

(Postupak uklanjanja flourida iz prirodne mineralne i prirodne izvorske vode aktivnim aluminijevim oksidom)

- (1) Otpuštanje rezidua, nastalih uslijed uklanjanja flourida iz vode, mora biti najmanje tehnički izvedivo u skladu s najboljom proizvodačkom praksom i ne smije predstavljati opasnost za ljudsko zdravlje. Kako bi se to osiguralo, subjekt u poslovanju s hranom mora uspostaviti i pratiti kritične procesne postupke iz Aneksa ovoga Pravilnika.
- (2) U slučaju primjene postupka uklanjanja flourida aktivnim aluminijevim oksidom iz prirodne mineralne i prirodne izvorske vode, sukladno stavku (1) ovoga članka i Aneksu ovoga Pravilnika, Povjerenstvo za priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) mora biti najmanje tri mjeseca prije obaviješteno o primjeni postupka uklanjanja flourida.

- (3) Subjekt u poslovanju s hranom mora uz obavijest Povjerenstvu dostaviti sve bitne informacije, dokumentaciju i analitičke rezultate o postupku obrade vode aktivnim aluminijevim oksidom koji dokazuju da je obrada sukladna s Aneksom ovoga Pravilnika.

Članak 3.

(Deklariranje proizvoda)

Deklariranje prirodne mineralne i izvorske vode koja je podvrgnuta postupku uklanjanja flourida mora uključivati izjave o analitičkoj kompoziciji i izjavu da je "voda podvrgnuta ovlaštenom postupku adsorpcije".

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 38/13
30. siječnja 2013. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.

ANEKS

**TEHNOLOŠKI ZAHTJEVI ZA KORIŠTENJE
AKTIVNOG ALUMINIJEVOG OKSIDA U SVRHU
UKLANJANJA FLUORIDA IZ PRIRODNE
MINERALNE I PRIRODNE IZVORSKE VODE**

Subjekti u poslovanju s hranom moraju primijeniti i nadzirati sljedeće proizvodne postupke:

1. Prije korištenja aktivnog aluminijevog oksida u postupku uklanjanja flourida iz vode moraju se ukloniti svi rezidui. To se provodi tako što se aktivni aluminijev oksid obrađuje kiselim ili alkalnim kemikalijama, a zatim ispire radi uklanjanja sitnih čestica.
2. U razdoblju od jednog do četiri tjedna, ovisno o sastavu i protoku vode, treba se provesti postupak regeneracije. To uključuje primjenu odgovarajućih kemikalija radi uklanjanja apsorbiranih iona u svrhu vraćanja apsorpcijske sposobnosti aktivnog aluminijevog oksida te radi uklanjanja svih eventualno formiranih biofilmova. Taj se postupak odvija u tri koraka:
 - Obrada natrijevim hidroksidom radi uklanjanja iona flourida i zamjena hidroksidnim ionima;
 - Obrada kiselinom kako bi se uklonio preostali natrijev hidroksid i aktivirao medij;
 - Ispiranje vodom za piće ili demineraliziranim vodom i završno kondicioniranje vodom kako bi se osiguralo da aktivni aluminijev oksid nema utjecaja na ukupni mineralni sastav obrađene vode.
3. Kemikalije i reagensi korišteni u postupcima navedenim pod točkama 1. i 2. ovoga Aneksa moraju biti sukladni sa standardnim metodama norme BAS EN/ISO koje se odnose na čistoću kemijskih reagensa koji se koriste za obradu vode za piće.
4. Aktivni aluminijev oksid mora biti sukladan s bosanskohercegovačkim standardima za testove ispiranja (BAS EN 12902) kako bi se osiguralo da u vodi nema rezidua, što bi rezultiralo koncentracijama višim od onih navedenih u ovom Pravilniku ili Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Službeni glasnik BiH", br. 40/10, 43/10 i 30/12). Ukupna količina aluminijevih iona u obrađenoj vodi, kao rezultat otpuštanja aluminija, glavne tvari iz aktivnog aluminijevog oksida, ne smije biti veća od 200 µg/l, odnosno kako je propisano Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

5. Proizvodni koraci podlježu dobroj proizvođačkoj praksi i načelima HACCP-a određenim u skladu s važećim propisima.
6. Subjekt u poslovanju s hranom utvrđuje program nadziranja kako bi se osigurala primjena proizvodnih koraka, s posebnom pozornošću na održavanje osnovnih svojstava vode i sadržaja fluorida.

На основу члана 17. став 2. и члана 54. став 1. тачка ц) Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Агенције за безbjednost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 37. sjednici održanoj 30. januara 2013. godine, donio je

**ПРАВИЛНИК
О КОРИШЋЕЊУ АКТИВНОГ АЛУМИНИЈУМ-
ОКСИДА ЗА УКЛАЊАЊЕ ФЛУОРИДА ИЗ
ПРИРОДНИХ МИНЕРАЛНИХ И ПРИРОДНИХ
ИЗВОРСКИХ ВОДА**

Члан 1.

(Предмет)

- (1) Правилником о коришћењу активног алуминијум-оксида за уклањање флуорида из природних минералних и природних изворских вода (у даљем тексту: Правилник) прописује се одобравање поступака уклањања флуорида из природних минералних вода и изворских вода коришћењем активног алуминијум-оксида.
- (2) У смислу овог Правилника, природне минералне и природне изворске воде у даљем тексту спомињу се под заједничким називом "вода".
- (3) Поступак уклањања флуорида извршава се у складу са техничким захтјевима као што је наведено у Анексу који је саставни дио овог Правилника.

Члан 2.

(Поступак уклањања флуорида из природне минералне и природне изворске воде активним алуминијум-оксидом)

- (1) Отпуштање резидуа, насталих усљед уклањања флуорида из воде, мора бити најмање технички изводљиво у складу са најбољом производњачком праксом и не смије представљати опасност за људско здравље. Како би се то осигурало, субјект у пословању са храном мора успоставити и пратити критичне процесне поступке из Анекса овог Правилника.
- (2) У случају примјене поступка уклањања флуорида активним алуминијум-оксидом из природне минералне и природне изворске воде, у складу са ставом (1) овог члана и Анекса овог Правилника, Комисија за признавање природних минералних и природних изворских вода у Bosni и Hercegovini (у даљем тексту: Комисија) мора бити обавијештена најмање три мјесеца прије о примјени поступка уклањања флуорида.
- (3) Субјект у пословању са храном мора уз обавијештење Комисији доставити све важне информације, документацију и аналитичке резултате о поступку обраде воде активним алуминијум-оксидом који доказују да је обрада у складу са Анексом овог Правилника.

Члан 3.

(Декларисање производа)

Декларисање природне минералне и изворске воде која је подвргнута поступку уклањања флуорида мора укључивати изјаве о аналитичној композицији и изјаву да је "вода подвргнута овлашћеном поступку адсорпције".

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 38/13
30. јануара 2013. године

Сарајево

Предсједавајући
Савјета министара БиХ
Вјекослав Беванди, с. р.

**АНЕКС
ТЕХНОЛОШКИ ЗАХТЈЕВИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ
АКТИВНОГ АЛУМИНИЈУМОКСИДА У СВРХУ
УКЛАЊАЊА ФЛУОРИДА ИЗ ПРИРОДНЕ
МИНЕРАЛНЕ И ПРИРОДНЕ ИЗВОРСКЕ ВОДЕ**

Субјекти у пословању са храном морају примјенити и надгледати сљедеће производне поступке:

1. Прије коришћења активног алуминијум-оксида у поступку уклањања флуорида из воде морају се уклонити сви резидуи. То се изводи на начин да се активни алуминијум- оксид третира киселим или алкалним хемикалијама, а затим испире ради уклањања ситних честица.
2. У периоду од једне до четири седмице, зависно од састава и протока воде, потребно је спровести поступак регенерације. То укључује примјену одговарајућих хемикалија ради уклањања апсорбованих јона у сврху враћања апсорпцијске способности активног алуминијум-оксида те ради уклањања свих евентуално формираних биофилмова. Ова процедура се обавља у три корака:
 - Обрада натријум-хидроксидом ради уклањања јона флуорида и замјена са хидроксидним јонима;
 - Обрада киселином како би се уклонио преостали натријум-хидроксид и активирао медиј;
 - Испирање водом за пиће или деминерализованом водом и завршно кондиционирање водом како би се осигурало да активни алуминијум-оксид нема утицај на укупни минерални састав обрађене воде.
3. Хемикалије и реагенси коришћени за поступке наведене под тачкама 1 и 2 овог анекса морају бити у складу са стандардним методама BAS EN/ISO норме које се односе на чистоћу хемијских реагенса који се користе за обраду воде за пиће.
4. Активни алуминијум-оксид мора бити у складу са босанскохерцеговачким стандардима за тестове испирања (BAS EN 12902) како би се осигурало да у води нема резидуа што би резултирало концентрацијама вишим од оних наведених у овом правилнику или у Правилнику о здравственој исправности воде за пиће ("Службени гласник БиХ", бр. 40/10, 43/10 и 30/12). Укупна количина алуминијумових јона у обрађеној води, као резултат отпуштања алуминијума, главне материје из активног алуминијум-оксида, не смије бити већа од 200 µg/l, односно како је прописано Правилником о здравственој исправности воде за пиће.